

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра історії та культури української мови

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

МАЙСТЕРНЯ

НОВІТНЬОГО НЕСТАНДАРТНОГО УРОКУ

підготовки магістра

Луцьк – 2022

Силабус вибіркового освітнього компонента «Майстерня новітнього нестандартного уроку» підготовки магістра

Розробник: Маленицька Ольга Анатоліївна – доцент кафедри історії та культури української мови, кандидат педагогічних наук, доцент

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри історії та культури української мови

Протокол № 4 від 19 жовтня 2022 р

Завідувач кафедри

проф. Світлана БОГДАН

I. Опис освітнього компонента

1.1.

Найменування показників	Освітній рівень	Характеристика освітнього компонента	
Денна форма навчання	магістр	Вибірковий	
Кількість годин - 120 кредитів - 4		Рік навчання	1
		Семестр	2
ІНДЗ : немає		Лекції	10 год.
		Практичні	14 год.
		Самостійна робота	88 год.
		Консультації	8 год.
	Форма контролю:	залік	
Мова навчання		українська	

1.2.

Найменування показників	Освітній рівень	Характеристика освітнього компонента	
Заочна форма навчання	магістр	Вибірковий	
Кількість годин - 120 кредитів - 4		Рік навчання	1
		Семестр	2
ІНДЗ : немає		Лекції	4 год.
		Практичні	6 год.
		Самостійна робота	96 год.
		Консультації	14 год.
	Форма контролю:	залік	
Мова навчання		українська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	<i>Маленицька Ольга Анатоліївна</i>
Науковий ступінь	<i>кандидат педагогічних наук</i>
Учене звання	<i>доцент</i>
Посада	<i>доцент кафедри історії та культури української мови</i>
Контактна інформація	+380506719036 pokrova56@i.ua
Дні занять	<i>відповідно до розкладу http://194.44.187.20/cdi-bin/timetable.cdi?n=700</i>

III. Опис освітнього компонента

Анотація курсу

Курс «*Майстерня новітнього нестандартного уроку*» належить до циклу вибіркового освітнього рівня магістр.

Вибірковий компонент «*Майстерня новітнього нестандартного уроку*» покликаний забезпечити становлення професійної готовності сучасного вчителя-філолога реалізувати завдання Нової української школи в галузі мовно-літературної освіти.

Курс складається із 2-х змістових модулів: «*Наукові засади новітнього нестандартного уроку*» і «*Технологічні аспекти конструювання нестандартних уроків*». Зміст і структура курсу спрямовані на усвідомлення основ і компонентів професійної майстерності вчителя й вироблення необхідних для її становлення вмінь.

Пріоритетним напрямком викладання курсу є забезпечення формування **соціальних навичок (soft skills)**, серед яких розвиток критичного мислення, здатність до самовдосконалення, аналізу ситуацій, емпатія, здатність відчувати, розуміти та аналізувати почуття та емоції інших людей, коректувати дії відповідно до середовища; активно слухати; послуговуватися невербальними елементами комунікації; storytelling (вміння розповідати); керувати часом виконання дій тощо.

3.1. Пререквізити / постреквізити

Вивчення курсу спирається на знання і вміння студентів здобуті під час вивчення курсів педагогіки, психології, методики викладання шкільних дисциплін. Компетентності, набуті в ході опанування курсу, допоможуть в опануванні практичних аспектів педагогіки й методики вищої школи, сучасних методик навчання та курсу професійної майстерності словесника.

3.2. Мета й завдання вибіркового компонента

Мета курсу: формування професійно компетентного вчителя-філолога, здатного до педагогічної творчості на основі знань про сутність і технологію новітнього нестандартного уроку і вмінь оптимально організовувати уроки нового типу.

Завдання – з'ясувати й усвідомити:

- ✓ виклики часу й необхідність пошуку нових форм проведення уроків української мови та літератур;
- ✓ відмінності традиційного й новітнього уроку;
- ✓ психолого-педагогічні підвалини новітнього уроку й роль особи вчителя в його організації;
- ✓ сутність нестандартного уроку і його різновиди
- ✓ методичний арсенал нестандартних уроків
- ✓ технологію проектування й особливості конструювання нестандартних уроків

3.3. Очікувані результати навчання (Компетентності)

Зміст курсу спрямований на формування таких загальних (ЗК) та фахових (ФК) компетентностей:
ЗК:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

- Здатність оволодівати сучасними знаннями і технологіями.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК:

- Здатність вільно користуватися лінгвістичною й літературознавчою термінологією у професійній діяльності.
- Здатність здійснювати комплексний різноаспектний аналіз, інтерпретацію і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу відповідно до класичних і новітніх методологічних принципів.
- Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації (мовознавства, літературознавства тощо) для вирішення практичних завдань у різних сферах професійної діяльності.
- Здатність інтегрувати набуті філологічні знання та вирішувати проблемні питання лінгвістики та літературознавства у широких або мультидисциплінарних контекстах, у тісному взаємозв'язку з іншими науковими і практичними галузями (соціологією, етнологією, культурологією, психологією, когнітологією, прагматикою, теорією комунікацій, герменевтикою, правознавством, політологією, журналістикою, видавничою справою та редагуванням, документознавством та інформаційною діяльністю, лінгводидактикою та ін.).
- Здатність усвідомлювати роль емоційно-експресивних і логічних засобів мови для ефективного вирішення комунікативно-прагматичних завдань у професійній діяльності, зокрема під час створення усних і письмових текстів державною або іноземною мовою, їх перекладу, редагування та використання у різних жанрах, стилях і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному).
- Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі, дотримуючись принципів академічної доброчесності.

3.4. Програмні результати навчання (ПРН)

- Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
- Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
- Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
- Застосовувати концептуальні знання з обраної філологічної спеціалізації (мовознавства, літературознавства тощо) для вирішення проблемних питань і складних практичних завдань різних сфер професійної діяльності, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог, з урахуванням взаємозв'язку (інтеграції) з іншими науковими галузями.
- Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату, зокрема творення, редагування текстів й організації успішної комунікації в усіх жанрово-стильових різновидах мови.
- Дотримуватися правил академічної доброчесності.

3.5. Структура курсу

Денне навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Бали
	Усього	Лек.	Пр.	Сам.	Конс.	
Змістовий модуль 1. Наукові засади новітнього нестандартного уроку						
Тема 1. Вступ. Традиційний урок і виклики нового часу	11	2	1	7	1	4
Тема 2. Психолого-педагогічні основи новітнього уроку і роль особи вчителя.	24	2	1	20	1	4
Тема 3. Нестандартний урок: сутність і класифікації	25	2	2	20	1	12
Разом за змістовим модулем 1	60	6	4	47	3	20
Змістовий модуль 2. Технологічні аспекти конструювання нестандартних уроків						
Тема 4. Методичний арсенал нестандартних уроків	15	2	2	10	1	10
Тема 5. Технологія проектування й організації нестандартних уроків	15	2	2	10	1	10
Тема 6. Конструювання і проведення нестандартних уроків.	30	-	6	21	3	60
Разом за змістовим модулем 2	60	4	10	41	5	80
Усього годин	120	10	14	88	8	100

Заочне навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Бали
	Усього	Лек.	Пр.	Сам.	Конс.	
Змістовий модуль 1. Наукові засади новітнього нестандартного уроку						
Тема 1. Вступ. Традиційний урок і виклики нового часу	11	1	-	9	1	4
Тема 2. Психолого-педагогічні основи новітнього уроку і роль особи вчителя.	24	-	1	20	3	4
Тема 3. Нестандартний урок: сутність і класифікації	25	1	1	20	3	12
Разом за змістовим модулем 1	60	2	2	49	7	20
Змістовий модуль 2. Технологічні аспекти конструювання нестандартних уроків						
Тема 4. Методичний арсенал нестандартних уроків	15	1	-	12	2	10
Тема 5. Технологія проектування й організації нестандартних уроків	15	1	-	12	2	10
Тема 6. Конструювання і проведення нестандартних уроків.	30	-	4	23	3	60
Разом за змістовим модулем 2	60	-	4	47	7	80
Усього годин	120	4	6	96	14	100

3.6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів освіти полягає в детальнішому опрацюванні питань, що розглядалися в лекційному курсі, опрацюванні додаткової літератури, підготовці до практичних занять (зіставний аналіз рекомендованих джерел, розв'язання проблемних завдань, узагальнення у формі кластерів, підготовка творчих проєктів, робота малих груп тощо). Ефективність результативність самостійної роботи здобувач освіти засвідчує на практичних заняттях, зокрема під час обговорення проблемних завдань, дискусій, презентації та захисту проєктів, що знаходить відображення в поточному оцінюванні.

IV. Політика курсу

В и к л а д а ч:

- розробляє програму вивчення курсу, виокремлює проблемні питання для самостійного опрацювання, рекомендує наукову, навчально-методичну, довідкову літературу й інтернет-джерела, що забезпечать належний рівень компетентності;

- укладає плани практичних занять, формулює завдання й методичні зауваги до їх виконання, питання для самоконтролю й повідомляє студентам не пізніше, ніж за 5 днів до часу проведення заняття;
- добирає дидактичні матеріали, способи фасилітації, форми й методи роботи, спрямовані на формування професійних компетентностей (робота малих груп, виконання проєктів, підготовка презентацій, мікрОВикладання фрагментів уроку, аналіз ситуацій тощо), й модерує дискусію навколо проблемних питань;
- помічає та враховує активність, ініціативність, аргументованість суджень студента, пошук оригінальних форм і прийомів досягнення навчальних цілей, готовність працювати в команді, сміливість прийняття рішень і визнання власних помилок;
- оцінює досягнення студентів у межах визначених для кожної теми кількості балів, оголошує й облікує їх в журналі академгрупи;
- надає консультативну допомогу з питань самостійної роботи, підготовки до практичних занять в межах визначеної для консультацій кількості годин.

С т у д е н т :

- відвідує лекції й практичні заняття відповідно до затвердженого розкладу;
- у разі пропуску лекцій самостійно опрацьовує навчальний матеріал теми, що висвітлювалась аудиторно;
- готуючись до практичних занять, виконує вказані види робіт у визначеній формі (*письмовий коментар, зіставний аналіз, створення схем, таблиць, діаграми Венна, заповнення кластерів тощо*);
- під час практичних занять бере активну участь в дискусії, моделюванні ситуацій і мікрОВикладанні фрагментів уроків, сміливо висловлює власні судження, пропонує інноваційні способи й форми інтерактивного навчання, прийоми фасилітації;
- може відпрацювати будь-яке пропущене з поважних причин практичне заняття, підтвердивши причину відповідним документом і узгодивши з викладачем час відпрацювання відповідно до графіка його консультацій;
- претензії з приводу неналежної якості освітніх послуг, об'єктивності оцінювання чи порушення норм академічної доброчесності студент зобов'язаний висловити спочатку викладачеві, а разі неможливості позитивного розв'язання проблеми звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету.

V. Підсумковий контроль і оцінювання

- Форма підсумкового контролю рівня навчальних досягнень з курсу «Майстерня новітнього нестандартного уроку» – залік у кінці семестру.
- Підсумкова оцінка становить *суму балів поточного оцінювання*.
- **Незадовільну** підсумкову оцінку (**менше 60 балів**) студент зобов'язаний перескласти викладачеві **в день ліквідації заборгованості**, а в разі повторної незадовільної оцінки – комісії відповідно до затвердженого розкладу повторної ліквідації заборгованості.

❖ Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Лінгвістична оцінка
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
1-59	Не зараховано

VII. Рекомендована література й інтернет-ресурси

О с н о в н а

1. Варзацька Л. Інтегровані уроки рідної мови і мовлення. 5 клас. Посібник для вчителя. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2010. 120 с.
2. Винницька О. Інтерактивні методи навчання на уроках української мови. URL: www.lycem-dytny.com/interaktyvni-metody-navchannya-na-urokax-ukrajinskoji-movy/
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2015. 304 с
4. Драйден Г., Вос Дж. Революція в навчанні. Львів: Літопис, 2005. 542 с.
5. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с. URL: <https://lenvit.ucoz.ua/ZER.pdf>
6. Інтерактивне навчання на уроках української мови та літератури. URL: <https://naurok.com.ua/interaktivne-navchannya-na-urokah-ukra-nsko-movi-ta-literaturi-13427.html>
7. Інтерактивні технології при вивченні української мови/ Укл. Р. Опришин, Л. Залюбавса. Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. 80 с.
8. Кен Робінсон, Лу Ароніка. Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту/ переклад з англ.. Ганна Левів. Львів: Літопис, 2016. 258 с.
9. Когут О. І. Інноваційні технології навчання української мови і літератури. Тернопіль: Астон, 2005. 204 с.
10. Кучерук О. А. Перспективні технології навчання в шкільному курсі української мови: навч. посіб. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2007. 182 с.
11. Настільна книга педагога. Посібник для тих, хто хоче бути вчителем-майстром / Упорядн.: Андреева В. М., Григораш В. В. Харків: Вид. група «Основа», 2009. 352 с.
12. Нетрадиційні уроки з рідної мови. 5-11 класи / С. С. Скляр, Л. І. Нечволод. Харків: Торсінг, 2004. 160 с.
13. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
14. Освітні технології: навч.-метод.посіб. / за ред.. О. М. Пехоти. Київ.: А.С.К., 2003. 255 с.
15. Паламарчук В. У пошуках нестандартного уроку//Рад.школа,1991. №1. С. 65-69.
16. Пальчевський С. С. Педагогіка. Київ: Каравела, 2007. 576 с. URL: westudents.com.ua/glavy/49748-nestandartn-uroki-.html
17. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання // Історія і суспільствознавство в школах України: теорія та методика навчання. 2014. № 5. 95 с. URL: nvk-licey.at.ua/ld/0/2_BTn.pdf
18. Пометун О. І. Інтерактивні методики та системи навчання. К.: Шкільний світ, 2007. 122 с.
19. Садкіна В. І. 101 педагогічна ідея. Як зробити урок. Харків: Вид. гр. «Основа», 2009. 88 с.
20. Садовнікова О. Метод проектів на уроках української мови як засіб формування пізнавально-творчих умінь старшокласників // Українська мова і література в школі. 2007. № 4. С. 8-13.
21. Фурсова Л. та ін. Інтегровані уроки мови й літератури: проблемний підхід. Тернопіль: Мандрівець, 2008. 224 с.

Д о в і д к о в а

22. Енциклопедія освіти / За ред. В. Г. Кременя. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1440 с.
23. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків: Вид. група «Основа», 2009. 176 с.
24. Наумчук М. М., Лушпинська Л. П. Словник-довідник основних термінів і понять з методики української мови: навч.-метод. посіб.. Тернопіль: Астон, 2008. 132 с.
25. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ: АСК, 2007. 144 с.